

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2019. évi június hó 21. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

végzést:

A másodfokú bíróság a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.1/2017/21. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a pénzbüntetés helyébe meg nem fizetése esetén lépő szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizessen meg az államnak 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget.

Indokolás

A Zalaegerszegi Törvényszék a 2018. február 8-án kihirdetett 3.B.1/2017/21. számú ítéletében vádlott bűnösségét a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 396.§ (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntetében, valamint a Btk. 345.§-ában meghatározott, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 2 év 6 hónap szabadságvesztésre és 1.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg.

A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatását helyezte kilátásba. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által előterjesztett polgári jogi igényt elutasította. Rendelkezett a bűnjelekről, továbbá az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője elsősorban a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentése, míg másodsorban a büntetés enyhítése végett fellebbezett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, valamint a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján - a tényállás számítási hiba miatti helyesbítése mellett - az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A védő a nyilvános ülésen a jogorvoslati nyilatkozatával egyező tartalommal szólalt fel.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően, 2018. július 1-jén hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.), melynek rendelkezéseit a Be.

868.§ (1) bekezdése értelmében - bizonyos kivételekkel - a hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell. Hangsúlyozandó azonban, hogy a Be. 870.§ (1) bekezdése alapján a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőügyben az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a törvény másként szabályozza.

Ennek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel megtámadott ítéletét a Be. 590.§ (1) bekezdése alapján a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, mely a Be. 590.§ (2) bekezdése értelmében kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve - a Be. 590.§ (7) bekezdése szerint hivatalból - az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.

E felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 593.§ (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel - az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján, továbbá ténybeli következtetés útján - az alábbiak szerint helyesbítette:

- az ítélet 6. oldalán található 1. táblázat „összesen” rovatának két utolsó száma helyesen: 21.741.384 forint, illetve 102.265.026 forint;
- az ítélet 6. oldalán található 2. táblázat „összesen” rovatának három száma helyesen: 68.903.350 forint, 18.603.905 forint és 85.507.255 forint;
- az ítélet 6. oldal utolsó előtti sorában szereplő szám helyesen: 40.345.289 forint;
- az ítélet 7. oldalán szereplő 1. táblázat 1/b. rovatában szereplő számok helyesen: 68.903.350 forint, 18.603.905 forint, valamint 85.507.255 forint, míg ugyanezen táblázat „összesen” rovatának három száma helyesen: 149.426.992 forint, 40.345.289 forint és 187.772.280 forint;
- az ítélet 7. oldalán szereplő 2. táblázat „összesen” rovatának utolsó két száma helyesen: 3.936.945 forint és 18.518.225 forint;
- vádlott a költségvetésnek általános forgalmi adó adónemben összesen és helyesen 51.825.924 forint vagyoni hátrányt okozott;
- az ítélet 8. oldalán található táblázat 2/a., 2/b. és 2/c. pontjaira utaló utolsó három száma helyesen: 21.741.384 forint, 18.603.905 forint és 3.936.945 forint.

Az ekként helyesbített tényállás immár mentes a Be. 592.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a büntető anyagi és a büntető eljárásjogi jogszabályok alkalmazása szempontjából jelentős tényeket törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárása keretében a szükséges

és lehetséges mértékben felderítette. A feltárt és értékelési körébe vont bizonyítékokat a logika szabályainak megfelelő, körültekintő gondossággal elemezte, így indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette.

A bizonyítékokat értékelő ezen tevékenységével a másodfokú bíróság maga is egyetértett, ezért annak érvelését megismételni nem, mindössze - a bejelentett jogorvoslati kérelmek tartalmára figyelemmel - az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.

A vádlott a **kft1.** és az **kft2.** magyarországi létrehozásában is közreműködött, melynek eredményeként azok vezető tisztségviselőjévé vált, ami értelemszerűen azzal a következménnyel járt, hogy a gazdasági társaságok képviselte során tanúsított magatartásáért a jogi, végső soron a büntetőjogi felelősséget is viselnie kell. Ezzel a körülménnyel ugyanakkor minden kétséget kizáróan tisztában is volt, hiszen éppen ennek a felelősségnek a kizárása céljából állította ki a nyomozati iratok 351. oldalán található nyilatkozatot ügyvezetőtársa, tanú 1 részére, igazolva, hogy ez utóbbi személy az alapítást követően már nem vett részt a **kft1.** vezetésében.

Az elsőfokú bíróság - figyelemmel a fenti okirat tartalmára is - helyesen járt el, amikor elvetette a vádlottnak arra irányuló védekezését, hogy a **kft1.** és az **kft2.** nevében helyette más személyek jártak el, a működésükben ő maga semmilyen módon nem vett részt. Állítását ugyanis semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá, általa más számára kiállított meghatalmazást bemutatni nem tudott, illetve egy esetben még a közreműködő személy egyedi azonosításra alkalmas módon történő megnevezésére sem vállalkozott.

A rendelkezésre álló okirati és személyi bizonyítékok ezt a védekezést határozottan cáfolják, egyértelműen arra utalnak, hogy - az alapításban való közreműködésén túlmenően - a vádlott volt az, aki mind a **kft1.**, mind pedig az **kft2.** képviselőjében eljár. Alkalmazottakat választott ki, a társaságok nevében szerződéseket kötött, azok teljesítéséről számlákat állított ki, vagyonukkal rendelkezett, bankszámláikról pénzt vett fel.

Ezt támasztja alá tanú 5, tanú 12, tanú 9 és **tanú13** tanúk vallomása is. A vádlott által vezetett gazdasági társaságokkal jogviszonyban álló gazdálkodó szervezetek képviselőjében eljáró fenti személyek egybehangzó állítása szerint a jogügyletek során a **kft1.**, valamint az **kft2.** nevében a vádlott járt el. Ugyanerre utalnak a szóban forgó gazdasági társaságok nyomozás során beszerzett bankszámláinak adatai.

Az elsőfokú bíróság által megvizsgált objektív bizonyítékok alapján nem lehet vitás a tényállás 2/a. és 2/b. pontjaiban foglaltakkal kapcsolatban az sem, hogy a számlát kiállító cégek tevékenységet nem végeztek. Ezt a hivatkozott egyéb bizonyítékon felül az is alátámasztja, hogy a valótlan tartalmú számlákat kibocsátó **kft3** valamint a **kft4.** cégmásolatában nem is szerepel a gabonakereskedelemre utaló tevékenység. A vád tárgyává tett számlák formai és tartalmi szempontból is valótlannak bizonyultak, az azokat tartalmazó számlatömbök megvásárlásának időpontja, illetve keltezésük és sorszámozásuk sem volt összhangba hozható a vádlott védekezésével.

A felülbírálat során észlelte ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során az egyes táblázatokban feltüntetett számlák összegét több helyen is hibásan állapította meg; lényegében arra visszavezethetően, hogy kritika nélkül vette át a vádiratban rögzített és számítási hiba folytán pontatlan adatokat. Ennek kiküszöbölése érdekében került sor a fentebb, a tényállás helyesbítése körében részletezett értékek korrekciójára. Az immár helyesen

rögzített adatok alapján szorult helyesbítésre a vádlott által a két gazdasági társaság vonatkozásában a költségvetésnek okozott vagyoni hátrány összege is.

Az ekként helyesbített tényállás a Be. 593.§ (3) bekezdése alapján immár a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a vádlott büntetőjogi felelősségére.

A védő jogorvoslati érvelésére figyelemmel szükséges volt kiemelni, hogy az 1978. évi IV. törvény (régi Btk.) az elkövetéskor hatályos 310.§ (1) bekezdésének a) pontját - *aki a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart vagy a valós tény elhallgatja* - értelmező bírói gyakorlat szerint a költségvetési csalás az elektronikus úton benyújtott valótlan tartalmú, a való tényeket elhallgató adóbevallással is elkövethető volt. Nincs tehát arról szó, hogy a vádlott tényállásban rögzített cselekvőségét mindössze - a 2013. évi július hó 1. napjától kezdődő hatállyal - a Btk. 396.§ (1) bekezdésének a) pontja nyilvánította volna büntetendővé.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a Btk. 2.§ (2) bekezdésének második fordulatában megfogalmazott jogelvre figyelemmel a vádlott cselekményeit az azok elbírálásakor hatályos törvény alkalmazásával kellett elbírálni, miután a feltételes szabadságra vonatkozó eltérő szabályokra figyelemmel ez biztosít enyhébb elbírálást (4/2013. BK vélemény).

Következésképpen a vádlott és a védő fellebbezésének felmentést célzó része nem volt megalapozott.

A cselekmények minősítése is mindenben megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában helytelenül határozta meg a vádlott cselekményeire irányadó halmazati büntetés alapját, mely a Btk. 81.§ (3) bekezdése értelmében helyesen öt évtől tizenegy évet el nem érő szabadságvesztésig terjed; ennek a Btk. 80.§ (2) bekezdése szerinti középértéke nyolc évi szabadságvesztés.

A büntetés kiszabásánál irányadó tényezőket az elsőfokú bíróság helyesen és hiánytalanul tárta fel, tényleges súlyuknak és jelentőségüknek megfelelően értékelve is azokat.

Enyhítő körülményként kellett értékelni az elkövetés óta eltelt hosszabb időt is, mégis azzal a megjegyzéssel, hogy az első- és a másodfokú bíróság ügydöntő határozatának meghozatala közötti egy évet is meghaladó időmúlás túlnyomórészt a vádlott magatartására - két alkalommal kérte a nyilvános ülés elhalasztását - volt visszavezethető.

A Btk. 82.§ (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott enyhítő rendelkezés alkalmazásával a másodfokú bíróság is egyetértett; az elsőfokú bíróság által ekként 2 év 6 hónap tartamban megállapított szabadságvesztést megfelelőnek és messzemenően méltányosnak találta, mely alkalmas a Btk. 79.§-ában meghatározott büntetési célok elérésére. Erre figyelemmel a büntetés további enyhítésére nem látott törvényes lehetőséget.

Következésképpen az előterjesztett fellebbezések enyhítést célzó részükben sem bizonyultak megalapozottnak.

A Btk. 51.§ (2) bekezdése értelmében, ha a pénzbüntetést végrehajtandó szabadságvesztés mellett szabták ki, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés fokozatára a szabadságvesztés fokozata az irányadó. Ennek alapján az elsőfokú bíróságnak a pénzbüntetés esetleges szabadságvesztésre történő átváltoztatásával kapcsolatos rendelkezését ki kellett egészíteni.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel megtámadott ítéletét a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján azzal hagyta helyben, hogy a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés fokozata börtön.

A Be. 613.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a vádlottat kötelezte.

P é c s, 2019. június 21.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró,
Dr. Tóth Sándor s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.1/2017/21. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.33/2018/13. számú végzése folytán a 2019. évi június hó 21. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke